

til en vis Grad. Jeg tager mit Forbehold. Jeg siger, at jeg anerkender det, fordi der i dette Forslag fastslaaes den Tanke, at den Værdistigning, som Samfundet tilfører en Mands Ejendom, kan Manden ikke uden videre inkassere selv. Det er noget godt, at man er kommen ind paa at se, at Samfundet har sin Part i den Værdistigning, der foregaar. Jeg havde helst set, at man fuldt ud var gaaet ind paa den Tanke, at den Værdiforøgelse, som Samfundet frembringer, er Samfundets, og den har ingen andre Ret til, og at paa den anden Side det, som den enkelte Mand eller den private skaber, er hans, og det har ingen andre Ret til. Det er man imidlertid ikke, men man er dog kommen et Stykke ind paa den Vej, og jeg tror, at man nok en Gang skal ende med at give Kejseren, hvad Kejsere er, og den almindelige Mand, hvad hans er.

Den Tanke ere vi for Tiden slet ikke inde paa her i Landet. Vor Skattefordeling hviler for Tiden paa et ganske andet Grundlag, nemlig det, at man lader Samfundet opkræve en Part af, hvad der er den enkelte Mands Ejendom, medens man paa den anden Side ofte lader den enkelte Mand beholde i uomtvistet Besiddelse, hvad der egentlig er Samfundets Ejendom. Kom man ind paa at fordele Tingene, som de burde fordeles, antager jeg, at hver Part kunde faa nok for sig, at der blev nok til Samfundets Fornødenheder og nok til den enkeltes Fornødenheder, uden at den ene behøvede at gribe ind i, hvad der er den andens.

Altsaa, jeg siger, at man ikke er fuldt ud kommen ind paa dette her, men dog er kommen et Stykke Vej ind derpaa. Man har anerkendt den Tanke, at den Værdi, Samfundet har skabt, kan den enkelte ikke uden videre tilegne sig. Man er kun naaet til at bestemme, at Samfundet skal have en Part deraf, men det er dog et Fremskridt fra det, man har ment hidtil: at den enkelte kunde tilegne sig det alt sammen. Det er dette, jeg maa kalde det væsentligste Fremskridt i det Forslag, som Flertallet her har affattet.

I øvrigt vil jeg sige, at der i Forslaget er meget, som jeg ikke er enig i, ogsaa af Ting, der ere af principiel Betydning. Jeg kan saaledes ikke være enig i, at man bør inddrage under Jernbaneskylden Værdistigningsafgift af Ejendomme, for saa vidt man har taget Bygningerne med. Havde man nøjedes med at beskatte Værdistigningen af Grunden, vilde jeg have fundet

det rigtigt, men naar man er gaaet til at tage Bygningerne med, forekommer det mig af flere Grunde, at det er ganske galt, blandt andet ogsaa af den Grund, at jeg tror ikke paa den Værdistigning, som ved Samfundsforsanstaltninger kan tilføres Bygninger. Jeg vilde tro derpaa, hvis Tilfældet ikke var dette, at Efterspørgselen efter Bygninger kan blive fuldstændig afbalanceret ved ny Tilførsel. Dersom Forholdet for Bygningers Vedkommende var det samme som for Jordens Vedkommende, at man ikke kan skaffe mere Grund, end der er, den er begrænset af det, der findes, var det noget andet. Men det er ikke Forholdet. Selv om ogsaa en Bygning kunde siges i Øjeblikket at have mere Værdi, end den kan have i en vis Tid, vil denne Værdi hurtigt kunne smuldre bort igen derved, at der opføres det fornødne af Nybygninger, der kommer en Tilførsel, som svarer til Efterspørgselen, og saa er denne Værdiforøgelse borte. Jeg er altsaa mod dette, at man har taget Bygningerne med i Overensstemmelse med Ejendomsskyldprincippet.

Det Parti, jeg tilhører, ønsker, at vi skulde faa Ejendomsskylden omdannet efter Principperne for en Grundværdiskat. Og naar det er vort Standpunkt, vil man nok kunne se, at vi ønske ikke, at Værdistigningsskatten eller Jernbaneskylden, hvad man nu vil kalde den, skal indrettes efter Principperne for den nuværende Ejendomsskyld. Jeg maa her omtale et Spørgsmaal, der har været rejst i Kommissionen, et Spørgsmaal, som gik ud paa, om det ikke vilde være muligt at hidskaffe særskilt Vurdering af Grunden for sig og Bygningerne for sig. Man har gennem Ministeriet for offentlige Arbejder indsendt Spørgsmaal til Finansministeriet — det var i Fjor Sommer —, om det ikke var muligt ved den nu foretagne Ejendomsskyldvurdering at faa Vurderingen foretaget saadan, at man fik vurderet Grundene for sig og Bygningerne for sig. Man mente, at der derved vilde være opnaaet det udmærkede Gode, det væsentlige Fingerpeg, man ikke kan undvære i det Øjeblik, man vil ind paa en Lovgivning om en Grundværdibeskatning, fordi vi vide ikke i Øjeblikket, hvor meget af Skatteobjekterne der maa henregnes til Bygningerne, og hvor meget der maa henregnes til Grundene. Det er imidlertid ikke lykkedes at faa dette frem, idet Ministeriet har svaret, at der forelaa ikke for Ministeriet lovmæssig Hjemmel til at paa- byde de nuværende Vurderingsmyndig-